

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 13¹, 30, 32, 33, 34 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 13¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Įgaliojama vartotojų asociacija laikoma vartotojų asociacija, įrašyta į įgaliojusių vartotojų asociacijų sąrašą. Vartotojų asociacija įrašoma į įgaliojusių vartotojų asociacijų sąrašą, jeigu ji atitinka visas šias sąlygas:

1) yra įregistruota Juridinių asmenų registre ~~ne mažiau negu 6 mėnesius iki prašymo įrašyti ją į įgaliojusių vartotojų asociacijų sąrašą pateikimo;~~

2) jos steigimo dokumente yra nurodytas veiklos tikslas – vartotojų teisių ir teisėtų interesų atstovavimas ir gynimas;

3) ne mažiau negu ~~3~~ **12 mėnesius mėnesių** iki prašymo įrašyti ją į įgaliojusių vartotojų asociacijų sąrašą pateikimo faktiškai vykdo veiklą vartotojų apsaugos srityje ir pateikia tai įrodančius duomenis;

4) yra nepriklausoma nuo verslo ir kitų su vartotojų teisių gynimu nesusijusių interesų ir pateikia tai patvirtinantį pareiškimą (deklaraciją). **Jeigu vartotojų asociacija gauna finansavimą iš kito asmens, yra nustatytos procedūros, kuriomis užkertamas kelias vartotojų, vartotojų asociacijos ir jai finansavimą teikiančio asmens interesų konfliktui;**

5) ~~turi reikalingų žinių ir gebėjimų vartotojų apsaugos srityje ir pateikia tai įrodančius duomenis nėra priimtas sprendimas dėl vartotojų asociacijos nemokumo bylos iškėlimo ir (ar) sprendimas dėl juridinio asmens likvidavimo dėl bankroto pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymą;~~

6) ~~yra pateikusi Juridinių asmenų registro tvarkytojui veiklos ataskaitą ir metinių finansinių ataskaitų rinkinį, jeigu šis reikalavimas taikomas pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą jos interneto svetainėje aiškiai ir suprantama kalba pavišinta informacija apie vartotojų asociacijos atitiktį šios dalies 1–5 punktuose nustatytoms sąlygoms, asociacijos finansavimo šaltinius, organizacinę, valdymo ir narystės struktūrą, įstatuose nurodytus veiklos tikslus ir veiklos ataskaitas.“~~

2 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„30 straipsnis. Vartotojų viešojo intereso gynimas

1. Vartotojų viešasis interesas ginamas pareiškiant ieškinį dėl verslininko padaryto vartotojų apsaugos teisės aktų nuostatų pažeidimo, kuriuo daroma ar gali būti padaryta žala vartotojų kolektyviniams interesams, kai ieškinį vartotojų vardu pareiškia šio įstatymo 32 straipsnyje nurodytas subjektas kaip ieškovas. Ieškiniai dėl vartotojų viešojo intereso gynimo nagrinėjami Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. ~~Vartotojų viešąjį interesą gina Valstybinė~~

vardotojų teisių apsaugos tarnyba ir įgaliotosios vartotojų asociacijos, o įstatymų nustatytais atvejais — kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir juridiniai asmenys.

2. Vartotojų viešojo intereso gynimas — tai ieškinio ar pareiškimo (skundo) vartotojų viešajam interesui ginti pareiškimas, kai siekiama pripažinti ar pakeisti teisinius santykius, uždrausti (nutraukti) pardavėjo ar paslaugų teikėjo veiksmus (neveikimą), kurie pažeidžia vartotojų teisėtus bendruosius interesus ir yra nesąžiningi vartotojų požiūriu, neatitinka sąžiningos verslo praktikos arba prieštarauja Civiliniam kodeksui, šiam įstatymui ar kitiems teisės aktams. Ieškinio dėl vartotojų viešojo intereso gynimo dėl verslininko padaryto Europos Sąjungos vartotojų apsaugos teisės aktų nuostatų pažeidimo, kuriuo daroma ar gali būti padaryta žala vartotojų kolektyviniams interesams, kai ieškinį vartotojų vardu, siekdamas verslininko veiksmų ar neveikimo nutraukimo, jų uždraudimo ir (ar) vartotojų teisių gynimo priemonių taikymo, pareiškia šio įstatymo 32 straipsnyje nurodytas subjektas kaip ieškovas, nagrinėjimo ypatumus nustato Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymas. Europos Sąjungos vartotojų apsaugos teisės aktų nuostatų sąrašą tvirtina teisingumo ministras.

3. Šio skirsnio nuostatos nevaržo vartotojo teisių pačiam ginti pažeistas teises.“

3 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„32 straipsnis. Kreipimasis į pardavėją ar paslaugų teikėją verslininką Teisė pareikšti ieškinį dėl vartotojų viešojo intereso gynimo

1. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, nustačiusi, kad pažeistas vartotojų viešasis interesas, turi kreiptis į pardavėją, paslaugų teikėją ir pasiūlyti jam per 14 dienų nuo šio pasiūlymo gavimo nutraukti viešojo intereso pažeidimą, taip pat nurodyti pardavėjui ar paslaugų teikėjui, kad Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba kreipsis į teismą su ieškiniu ar pareiškimu (skundu) dėl viešojo intereso gynimo, jeigu pardavėjas ar paslaugų teikėjas nenutrauks viešojo intereso pažeidimo.

2. Jeigu viešojo intereso pažeidimas nenutrauktas per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba kreipiasi į teismą dėl viešojo intereso gynimo.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir tais atvejais, kai vartotojų viešąjį interesą gina įgaliotosios vartotojų asociacijos, o įstatymų nustatytais atvejais — kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir kiti juridiniai asmenys.

1. Ieškinį dėl vartotojų viešojo intereso gynimo dėl verslininko veiksmų ar neveikimo nutraukimo ar jų uždraudimo turi teisę pareikšti:

1) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba;

2) įgaliotoji vartotojų asociacija;

3) vartotojų interesams atstovaujanti organizacija, valdžios institucija ar kitas viešasis subjektas, kitos Europos Sąjungos valstybės narės paskirtas ieškiniams pareikšti pagal Direktyvą (ES) 2020/1828, ir nurodytas Europos Komisijos pagal šią direktyvą paskelbtame kompetentingų subjektų sąrašė;

4) kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyti subjektai.

2. Ieškinį dėl vartotojų viešojo intereso gynimo dėl vartotojų teisių gynimo priemonių taikymo turi teisę pareikšti:

1) įgaliotoji vartotojų asociacija;

2) vartotojų interesams atstovaujanti organizacija, valdžios institucija ar kitas viešasis subjektas, kitos Europos Sąjungos valstybės narės paskirtas ieškiniams pareikšti pagal

Direktyvą (ES) 2020/1828, ir nurodytas Europos Komisijos pagal šią direktyvą paskelbtame kompetentingų subjektų sąraše;

3) kitame Lietuvos Respublikos įstatyme nustatytas subjektas.“

4 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„33 straipsnis. Europos Sąjungos valstybių narių institucijų ar organizacijų teisė pareikšti ieškinį Lietuvoje Vartotojų kolektyvinių interesų gynimas kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse

1. Europos Sąjungos valstybių narių institucijos ar organizacijos, kurias Europos Komisija įtraukia į Direktyvoje 2009/22/EB dėl ieškinių dėl uždraudimo ginant vartotojų interesus numatytą sąrašą ir paskelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, turi teisę pagal Civilinio proceso kodekso 49 straipsnio 1 dalį Lietuvos Respublikos teismuose pareikšti ieškinius pardavėjams ar paslaugų teikėjams dėl vartotojų kolektyvinius interesus pažeidžiančių veiksmų nutraukimo ar uždraudimo. Ši nuostata taikoma tais atvejais, kai Lietuvoje veikiančių pardavėjų ar paslaugų teikėjų veiksmai pažeidžia Europos Sąjungos teisės aktus, kurių sąrašą pagal Direktyvos 2009/22/EB priedą tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta teisė pareikšti ieškinį Europos Sąjungos valstybių narių institucijos ar organizacijos gali pasinaudoti tik tuo atveju, jeigu prieš tai raštu konsultavosi su pardavėju ar paslaugų teikėju ir Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba. Jeigu per 14 dienų nuo prašymo konsultuotis gavimo pažeidimas nenutraukiamas, gali būti pareiškiamas ieškinys.

1. Ieškinį dėl vartotojų kolektyvinių interesų gynimo su prašymu, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismas ar kita kompetentinga įstaiga priimtų sprendimą, įpareigojantį verslininką nutraukti tam tikrus veiksmus ar neveikimą arba juos uždrausti, turi teisę pareikšti:

1) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba;

2) įgaliotoji vartotojų asociacija, pateikusi Teisingumo ministerijai prašymą būti paskirtai tokių ieškinių pareiškimo tikslu ir nurodyta Europos Komisijos pagal Direktyvą (ES) 2020/1828 paskelbtame kompetentingų subjektų sąraše.

2. Ieškinį dėl vartotojų kolektyvinių interesų gynimo su prašymu, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismas ar kita kompetentinga įstaiga priimtų sprendimą dėl vartotojų teisių gynimo priemonių taikymo turi teisę pareikšti įgaliotoji vartotojų asociacija, pateikusi Teisingumo ministerijai prašymą būti paskirtai tokių ieškinių pareiškimo tikslu ir nurodyta Europos Komisijos pagal Direktyvą (ES) 2020/1828 paskelbtame kompetentingų subjektų sąraše.

3. Teisingumo ministerija teikia Europos Komisijai informaciją apie asmenis, turinčius teisę reikšti ieškinius pagal šį straipsnį, ir kitą Direktyvai (ES) 2020/1828 įgyvendinti reikalingą informaciją.“

5 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Vartotojų viešojo intereso gynimas Europos Sąjungos valstybėse narėse
Informacija apie ieškinius dėl vartotojų kolektyvinių interesų apsaugos

1. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba turi teisę kreiptis į Europos Sąjungos valstybių narių teismus ar kitas kompetentingas įstaigas su prašymu priimti sprendimą, įpareigojantį pardavėją ar

~~paslaugų teikėją, veikiantį toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, nutraukti Lietuvos vartotojų viešojo intereso pažeidimą.~~

~~2. Įgaliotosios vartotojų asociacijos, apie kurias pranešta Europos Komisijai pagal šio straipsnio 3 dalį, taip pat turi teisę kreiptis į kitų Europos Sąjungos valstybių narių teismus ar kitas kompetentingas įstaigas su prašymu priimti sprendimą, įpareigojantį pardavėją ar paslaugų teikėją, veikiantį toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, nutraukti Lietuvos vartotojų viešojo intereso pažeidimą.~~

~~3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba praneša Europos Komisijai įgaliotųjų asociacijų pavadinimus ir tikslus.~~

1. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie:

1) subjektus, turinčius teisę pareikšti ieškinį dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, ir subjektus, turinčius teisę pareikšti ieškinį dėl vartotojų kolektyvinių interesų gynimo kitos Europos Sąjungos valstybės narės teisme ar kitoje kompetentingoje įstaigoje;

2) pareikštus ieškinius dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, jų nagrinėjimo eigą ir šių bylų rezultatus;

3) šio įstatymo 33 straipsnyje nurodytų asmenų kitų Europos Sąjungos valstybių narių teismuose ir kitose kompetentingose įstaigose pareikštus ieškinius dėl vartotojų kolektyvinių interesų gynimo, jų nagrinėjimo eigą ir šių bylų rezultatus.

2. Šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose ir 2 dalyje nurodyti subjektai šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytą informaciją:

1) pateikia Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai;

2) skelbia savo interneto svetainėje.“

6 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios Įstatymo priedo 3 punktą.

~~3. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/22/EB dėl ieškinių dėl uždraudimo ginant vartotojų interesus su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/302.~~

2. Papildyti Įstatymo priedą 12 punktu:

„12. 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 dėl atstovaujamųjų ieškinių siekiant apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, kuria panaikinama Direktyva 2009/22/EB.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2023 m. birželio 25 d.

2. Teisingumo ministras iki 2022 m. gruodžio 25 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba iki 2023 m. birželio 24 d. patikrina, ar vartotojų asociacijos, įrašytos į įgaliotųjų vartotojų asociacijų sąrašą iki šio įstatymo įsigaliojimo, atitinka šiame įstatyme įgaliotosioms vartotojų asociacijoms nustatytas sąlygas.

4. Šio įstatymo nuostatos taikomos, kai ieškinys dėl vartotojų viešojo intereso gynimo pareiškiamas po šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas